

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA’LIM FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI**

**JAHON TARIXI
O‘QUV DASTURI**

Bilim sohasi:	200 000 – San’at va gumanitar fanlar
Ta’lim sohasi:	220 000 – Gumanitar fanlar (tillardan tashqari)
Ta’lim yo‘nalishi:	60220300 – Tarix

Fan/modul kodi JT1128		O'quv yili 2026-2027	Semestr 5	ECTS - Kreditlar 6	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 6	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Jahon tarixi	90		90	180
2.	I. Fanning mazmuni. Fanni o'qitishdan maqsad - jahon tarixining turli bosqichlarida ro'y bergan muhim voqealar va jarayonlarni, insoniyatning ko'p asrlik taraqqiyotiga katta ta'sir ko'rsatgan omillarni, tarixiy rivojlanish davomida turli mamlakatlar va mintaqalarga xos bo'lgan xususiyatlarni tasavvurlarni shakllantirishdan iborat. Fanning vazifasi – dunyoning turli chekkalarida ro'y bergan voqealar va jarayonlarning ko'p hollarda o'zaro bog'liqligini, tarixiy rivojlanishning barcha mamlakatlar uchun umumiy qonuniyatlar mavjudligini tadqiq etishdan iborat. II. Nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: 1-mavzu. Birinchi va ikkinchi jahon urushlari o'rtasida Yevropa mamlakatlari va AQSh. Janglar va inqirozlar Birinchi jahon urushining tugashi va insoniyat tarixida yangi davrning boshlanishi. Fevral demokratik inqilobining g'alabasi. 1917 yil Rossiyadagi oktyabr voqealari va uning G'arb mamlakatlari uchun oqibatlari. 1918 yil kuzida Germaniya va Avstriya-Vengriyadagi demokratik inqiloblar va ularning natijalari. Xalqaro munosabatlar 1918-1923 Versal-Vashington tizimining xalqaro munosabatlarda shakllanishi. 2 mavzu. 1918-1945 yillarda Buyuk Britaniya Ikkinchi jahon urushidan oldin Buyuk Britaniyaning rivojlanish xususiyatlari. Konservativ va o'ng Liberal hukumat faoliyati J. Lloyd-Jorj. 1918-1924 yillarda Buyuk Britaniyaning ichki va tashqi siyosati. Britaniya mustamlakalarida milliy ozodlik harakati. Dominion va mandatlar tizimi. R. Maldonaldning birinchi va ikkinchi mehnat hukumati. Jahon inqirozi davrida buyuk Britaniya. Buyuk Britaniya birinchi jahon urushi arafasida. Birinchi va ikkinchi radikal hukumatning faoliyati. N. Chamberlen va uning ichki va tashqi siyosati. U. Cherchil hukumatining faoliyati. 3 mavzu. 1918-1945 yillarda Fransiya Birinchi jahon urushi natijalari va Fransiyaning Antantadagi roli. Versal-Vashington tizimini o'rnatishda Fransiyaning roli. "Milliy blok" J. Klemenso (1920-1924). Milleran, Leyg, Brian, Puankare boshchiligidagi hukumat. Ularning ichki va tashqi siyosati. 1926-27 yillarda Puankare boshchiligidagi				

Milliy birlik hukumati. Jahon inqirozi davrida Brian, Pardy, Laval boshchiligidagi hukumat. "Xalq fronti" dasturi va "xalq fronti"ning 1936 yilgi saylovlarda L. Blum boshchiligidagi g'alabasi. Xalq fronti faoliyati va uning tarixiy ahamiyati. Fransiyaning tashqi siyosati. Ikkinchi jahon urushi arafasi. Vichi hukumati.

4 mavzu. 1918-1945 yillarda Germaniya

Germaniyadagi noyabr inqilobi. Noyabr inqilobining Germaniya tarixidagi roli. Veymar Respublikasi va Veymar Konstitutsiyasi. Veymar Respublikasining ichki va tashqi siyosati. 1919-1923 yillarda Germaniyadagi islohotlar 20-yillarning ikkinchi yarmida Germaniyaning iqtisodiy, siyosiy rivojlanishi. Germaniyaning iqtisodiy rivojlanishida "Jung" va "Daus" rejalarining roli. Nemis fashizmining paydo bo'lishi. A. Gitleming hokimiyatga kelishi. Veymar Respublikasining partiya-siyosiy tizimini tugatish. 1933-1939 yillarda Germaniyada totalitar fashistik tizimni o'rnatish. Iqtisodiyot va jamiyatni harbiylashtirish. Germaniyaning agressiv tashqi siyosati. Fashistik tajovuz natijasida YEvropada kuchlar nisbatining o'zgarishi. Ikkinchi jahon urushini tayyorlash.

5 mavzu. 1918-1945 yillarda AQSh

Birinchi jahon urushidan keyin AQShning iqtisodiy rivojlanishi. Davlat tomonidan tartibga solishni kuchaytirish. Uilson hukumatining ichki va tashqi siyosati. Prezident Uilson va AQShning Versal kelishuvlarini tan olishining sababi. Izolyatsionizm. 1928 yilgi prezidentlik saylovlari. G. Guvver prezidentlik yillari (1929-1932 yy.). Jahon iqtisodiy inqirozi va AQSh. AQShdagi ijtimoiy-iqtisodiy muammolar. 1932 yilgi prezidentlik saylovlari, F. D. Ruzvelt boshchiligidagi demokratlarning g'alabasi. AQShda "yangi bitim". Ruzvelt hukumati. "Yangi bitim"ning mafkuraviy asoslari. Neoliberalizm. F. D. Ruzvelt hukumatining tashqi siyosati. SSSR bilan diplomatik munosabatlarni o'rnatish. AQSh tashqi siyosati ikkinchi Jahon urushi arafasida.

6 mavzu. 1918-1945 yillarda Italiya

Italiyadagi urushdan keyingi iqtisodiy va siyosiy inqiroz. Fashizmning sababi. Italiya fashizmning xususiyatlari va B. Mussolinining hokimiyatga kelishi. Totalitar tuzumni o'rnatish. Italiyada fashizmning g'alaba qozonish sabablari va fashistlarning davlat tomonidan tartibga solish tizimini o'rnatishi. Madaniyat sohasini fashistlashtirish. Efiopiyaga qarshi tajovuz va imperiyaning e'lon qilinishi. Germaniya bilan ittifoq. Ikkinchi jahon urushidan oldin Italiya.

7 mavzu. 1918-1945 yillarda SSSR

Rossiyadagi inqiloblar. Sovet hokimiyatining o'rnatilishi. Bolshheviklar partiyasining diktaturasi. Fuqarolar urushi va Antanta mamlakatlarining Sovet Rossiyasiga aralashuvi. I. Stalinning hokimiyatga kelishi va shaxsiy diktaturaning bosqichma-bosqich o'rnatilishi. Sanoatlashtirish. Kollektivlashtirish. Sovet totalitar davlatining shakllanishi. Sovet davlatining

ichki siyosati. 30-yillardagi repressiyalar. Ijtimoiy - iqtisodiy va siyosiy munosabatlarni rivojlantirish. Ikkinchi jahon urushi arafasida Sovet davlatining tashqi siyosati. Hujum qilmaslik to'g'risidagi sovet-Germaniya shartnomasi. Fashist Germaniyaning Sovet Ittifoqiga hujumi. 1941-1945 yillarda fashist Germaniya va Sovet Ittifoqi urushi. 1945 yilda Sovet qo'shinlari tomonidan Yaponiyaning urushi va mag'lubiyati.

8 mavzu. Ikkinchi jahon urushi davrida Yevropa va Amerika mamlakatlari

Ikkinchi jahon urushi boshlanishining sabablari. Fashistik Germaniyaning Polshaga hujumi va ikkinchi jahon urushi boshlanishi. G'arbiy frontdagi "g'alati urush". Yevropadagi harbiy harakatlar. Germaniyaning Sovet Ittifoqiga hujumi. AQShning ikkinchi jahon urushiga kirishi. (Pyorl-Harbor). Osiyo-tinch okeani mintaqasidagi harbiy harakatlar. Afrikadagi urush. Germaniyaga qarshi koalitsiya tuzilmalari. Sharqiy frontdagi harbiy harakatlar. Moskva va Tehron konferentsiyalari. Ikkinchi G'arbiy frontning ochilishi. 1945 yil boshida YYevropada harbiy vaziyat. Qrim (Yalta) konferentsiyasi. Fashistik Germaniyaning mag'lubiyati. Berlin (Potsdam) konferentsiyasi. Yaponiyaning mag'lubiyati. Ikkinchi jahon urushining siyosiy va ijtimoiy-iqtisodiy natijalari.

9 mavzu. Janubi-Sharqiy Osiyo mamlakatlari, Xitoy va Yaponiya 1918-1945 yillarda

Xitoyning xalqaro mavqei. 1925-1927 yillardagi Xitoy inqilobi natijalari va Gomindan hukumatining o'rnatilishi. Ikkinchi jahon urushi davrida Xitoy. Tinch okeanidagi harbiy harakatlar. Yaponiya birinchi jahon urushidan keyin va uning sanoat rivojlangan davlat sifatida shakllanishi. Yaponiyaning tajovuzkorligini kuchaytirish. Shimoliy-Sharqiy Xitoyni bosib olish. Yaponiyaning Xitoyga hujumi (1937 y.). Hasan ko'lida va Xalxin gol daryosi yaqinida Yapon qo'shinlarining mag'lubiyati. Yaponiyaning janubi-Sharqiy yo'nalishda kengayishini kuchaytirish. Yaponiya-Germaniya harbiy-siyosiy Ittifoqi. Tinch okeanida harbiy harakatlarning boshlanishi. Tinch okeanidagi harbiy harakatlar jarayoni (1941-1945 yy.). SSSRning Yaponiyaga qarshi urushga kirishi. Yaponiyaning mag'lubiyati.

10 mavzu. Ikkinchi jahon urushidan keyingi yillarda Yevropa va Amerika davlatlari

Ikkinchi jahon urushidan keyingi yillarda xalqaro vaziyat. "Sovuq urush". Ikkinchi jahon urushidan keyingi davriylashtirish muammolari. Postindustrial jamiyatning yutuqlari. BMTning xalqaro munosabatlardagi roli. 50-yillarda tashkil etilgan iqtisodiy birlashmalar. G'arbiy YYevropada va YYevropa iqtisodiy Ittifoqi (umumiy bozor). 50-70 - yillarda ikki siyosiy lager o'rtasidagi ziddiyatlar. 80-90-yillarda xalqaro vaziyat. Globallashuv asridagi fan va texnologlar. Globallashuv asridagi madaniyat.

11 mavzu. Ikkinchi jahon urushidan keyin Germaniya

Ikkinchi jahon urushidan keyin G'arbiy (Germaniya Federativ Respublikasi)

va Sharqiy (Germaniya demokratik Respublikasi) Germaniyaning paydo bo'lishi. Xristian demokratik Ittifoqi (CDU), xristian-sotsialistik Ittifoqi (CSU), o'z demokratik partiyasi va ularning ijtimoiy-siyosiy yo'nalishi. GFR ta'limi. 50-yillarda Germaniyaning ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy rivojlanishi. Germaniya va YYevropa iqtisodiy Ittifoqi (EES). G'arbiy davlatlarning iqtisodiy, siyosiy, harbiy ittifoqlarida Germaniyaning roli. 1969 yilgi saylovlar va Villi Brandt boshchiligidagi SPD partiyasining hokimiyat tepasiga ko'tarilishi. Villi Brandt hukumatining tashqi va ichki siyosati. 1982 yilgi GFR saylovlari va yana XDS-XSS blokining hokimiyatga kelishi. Erkin demokratik partiyaning yangi hukumat tarkibiga kirishi. Helmut Kol hukumatining ichki va tashqi siyosati. Sharqiy YYevropa va 1989 yilda Germaniyaning tinch birlashishi. G. Shreder va A. Merkel hukumatlari. A. Merkelning tashqi va ichki siyosati. Migratsiya inqirozi. O. Scholz va Germaniya tashqi siyosati.

12 mavzu. Ikkinchi jahon urushidan keyingi yillarda AQSh

Ikkinchi jahon urushidan keyin AQShning neokonservativ va neoliberal iqtisodiy va siyosiy islohotlari. D. Trumanning ichki siyosati. D. Marshalning rejalari va ularning ahamiyati. NATO ta'limi. 1952 yilgi prezidentlik saylovlari va D. Eyzenxauer boshchiligidagi respublikachilarning g'alabasi. 60-yillarda bo'lib o'tgan prezidentlik saylovlarida respublikachilar va demokratlar o'rtasidagi kurash. F. Kennedi va uning ichki va tashqi siyosati. 1962 yil Karib dengizi inqirozi va Sovet-Amerika munosabatlari. L. Jonsonning prezidentligi. Vetnam muammosi. R. Niksonning 1968 yilgi prezidentlik saylovlarida g'alabasi uning tashqi va ichki siyosati. Uotergeyt mojarosi. J. Ford (1973-1976 yy.). Amerika-Vetnam urushining tugashi. Demokratlar prezidentligi. J. Karter (1977-1980 yy.). 1980 yilgi prezidentlik saylovlarida respublikachi R. Reyganning g'alabasi. Eron-kontras mojarosi. Oq uyda respublikachilarning o'n ikki yillik hukmronligi (1981-1992 yy.). Neokonservativizm. Demokrat B. Klintonning 1992 yildagi g'alabasi. MDH mamlakatlariga nisbatan siyosati. Neoliberalizm. Respublikachilar J. Kichik Bush. Ijtimoiy-iqtisodiy siyosat sohasidagi o'zgarishlar. B. Obamaning oq uyga kelishi. D. Tramp. J. Bayden va uning tashqi siyosati. Dunyoda AQSh gegemonligining zaiflashishi.

13 mavzu. Ikkinchi Jahon urushidan keyingi yillarda Fransiya

Charlz De Goll boshchiligidagi hukumatning ozod qilinishi va faoliyati. Referendum va ta'sis yig'ilishida o'tkazilgan saylovlar va ularning natijalari. Siyosiy partiyalar o'rtasidagi kurash. Fransiya'dagi to'rtinchi Respublika (1945-1958 yy.). Ichki va tashqi siyosat. Mustaqil Fransiya'dagi milliy ozodlik harakati. Jazoir muammosi. To'rtinchi respublikaning quyosh botishi va beshinchi respublikaning asoslari. Beshinchi prezident Respublikasi Konstitutsiyasi. Charlz De Gollning ichki va tashqi siyosati (1958-1968 yy.). Fransiya-sovet va Fransiya-Amerika munosabatlari. Fransiyaning NATOdan chiqishi. Sharl de Goll va gollizm. J. Pompidu prezidentligi davrida Fransiya (1969-1974 yy.). 1974 yilgi prezidentlik saylovlarida mustaqil respublikachilarning gollistlar ustidan g'alabasi. Fransiya prezidentligi davrida

Valeri Jeskar D'estena (1974-1981 yy.). 1981 yilgi prezidentlik saylovlari va sotsialistik F. Mitteranning g'alabasi. 1981-1984 yillarda sotsialistlar va kommunistlar o'rtasidagi hamdo'stlik. F. Mitteranning 1988 yilgi saylovlarda qayta g'alabasi. F. Mitteranning ichki va tashqi siyosati. YYevropa umumiy uyimiz" tushunchasi. J. Shirak va N. Sarkozi prezidentligi. F. Olland. E. Makron. E. Makron prezidentligi davrida protest harakati. E. Makronning tashqi siyosati.

14 mavzu. Ikkinchi Jahon urushidan keyingi yillarda Buyuk Britaniya

Urushdan keyingi yillarda mehnat va konservativ hukumatlar. 1945 yilgi parlament saylovlari mehnat hukumatining tashqi va ichki siyosati K. Attli (1945-1951). Leyboristlarning demokratik sotsializmi, kelajakka qarash dasturi. V. Cherchill konservativ hukumatining tashqi va ichki siyosati (1951-1954 yy.). Parlament saylovlarida leyboristlarning hokimiyatga kelishi (1964-1966 yy.). G. Uilson hukumatining ichki va tashqi siyosati (1964-1970 yy.). Parlament saylovlari 70-yillar va konservatorlarning g'alabasi (1970-1974 yy.). Mehnat partiyasi hukumati (1974-1979 yy.) 1978 yilgi saylovlarda konservatorlarning g'alabasi. Margaret Tetcher. M. Tetcherning ichki va tashqi siyosati. Tetcherizm. J. Mayjor, T. Bler, G. Braun, D. Kameron. Ichki vaziyat va T. may, B. Jonson, L. Tras va R. Sunakning tashqi siyosati.

15 mavzu. Ikkinchi jahon urushidan keyingi yillarda SSSR

Xalq xo'jaligini tiklash va iqtisodiyotni tinch yo'llarga yo'naltirish. 40-yillarda iqtisodiy rivojlanish. Tashqi siyosat. Sharqiy YYevropada hukmronlikni o'rnatish. Varshava shartnomasi. Sovuq urush. 1950-60-yillarda Sharqiy YYevropa mamlakatlarida SSSR tashqi siyosati. Ijtimoiy-siyosiy vaziyat. Xrushchev. L. I. Brejnev (1969-1982 yy.). Iqtisodiyotning "turg'un davr"ga bosqichma-bosqich o'tishi. SSSR tashqi siyosati. 80-yillarning o'rtalarida Sovet Ittifoqining ijtimoiy-iqtisodiy inqirozi. Qayta qurish. Oshkoralik. Sovet respublikalarida millatlararo muammolar va mojarolar. GKCHP. Belovej kelishuvlari. Sovet Ittifoqining qulashi va mustaqil davlatlar Hamdo'stligining shakllanishi.

16 mavzu. XX asr XXI asr boshlarida Xitoy

40-50-yillarning ichki va tashqi siyosati. Xitoy Xalq Respublikasi. 1958-1974 yillarda "katta sakrash", "Xalq kommunasi" siyosatlar. Xitoyning "madaniy" inqilobi va Xitoy hukumatining tashqi siyosati. Den Syaoping. 80-yillarning boshlarida Xitoyning ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy o'zgarishlari. "Bir mamlakat ikki tizim" tushunchasi. Gonkong va Makaoning qaytishi. Xitoy tashqi va ichki siyosatini isloh qilish. 90-yillarda Xitoyning siyosiy, ijtimoiy, iqtisodiy siyosati. Tszyan Tszemin. Xu Jintao. Si Tszinpin. Uning ichki va tashqi siyosati.

17 mavzu. XX asrning ikkinchi yarmida Arab davlatlari

Arab-Isroil jangchilari. 70-80-yillarda Arab davlatlarining ichki va tashqi

siyosati. 70-80-yillarda Arab davlatlarining neft siyosati. 70-80-yillarda sanoatlashgan davlatlar bilan munosabatlar. 60-70-yillarda Arab davlatlaridagi siyosiy, madaniy, ijtimoiy, iqtisodiy o'zgarishlar Arab mamlakatlari va xalqaro Islom terrorizmi muammosi.

18 mavzu. Ikkinchi jahon urushidan keyin Yaponiya

Yaponiya tashqi siyosati. Yaponiyaning 50-60-yillardagi iqtisodiy rivojlanishi 70-80-yillarda Yaponiya 90-yillarda Yaponiyaning siyosiy, madaniy, ijtimoiy va iqtisodiy rivojlanishi. XXI asrning birinchi o'n yilliklarida Yaponiyadagi iqtisodiy inqiroz. Shinzo Abe. Yaponiya va jahon hamjamiyati. Yaponiyaning tashqi siyosati.

19 mavzu. Ikkinchi jahon urushidan keyingi Hindiston

1947 yilda "Hindiston Ittifoqi" va "Pokiston"ning tashkil etilishi Hindiston Respublikasining e'lon qilinishi. Hindiston mustaqillikka erishgandan keyin. Mamlakatning ijtimoiy va iqtisodiy holati. J. Neru. Hindistonning ichki siyosati. Zamonaviy Hindistonning rivojlanishi. XX asrning 80-90-yillarida Hindistonning madaniy, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi. XXI asrning birinchi o'n yilligidagi ichki va tashqi siyosat.

20 mavzu. Ikkinchi jahon urushidan keyin Afg'oniston

Afg'oniston. Ikkinchi jahon urushi Afg'onistonning ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli. 50-60-yillarda sovet-afg'on hamkorligining kengayishi. 1973 yilgi to'ntarish va respublikani e'lon qilish. M. Dovudning Siyosati. Sovet-afg'on munosabatlari. B. Karmal hukumatining ichki va tashqi siyosati. 80-yillardagi sovet-afg'on munosabatlari. 80-90-yillarda Afg'onistondagi ichki va tashqi vaziyat. Tolibonning hokimiyatni egallashi. Shimoliy ittifoq. NATO kuchlari tomonidan Tolibon hokimiyatini ag'darish va yangi hukumat. Hamid Karzay va mamlakatdagi ichki vaziyat. Ashraf G'ani va ichki afg'on beqarorligining kuchayishi. NATO qo'shinlarining ketishi va Ashraf G'ani hukumatining qulashi. Tolibonning hokimiyatga kelishi. Tolibon davridagi mamlakatdagi vaziyat va jahon hamjamiyati bilan munosabatlar.

21 mavzu. Ikkinchi jahon urushidan keyin Eron

Eron. Eron va Bag'dod pakti (SENTO). 50-yillarning oxiri va 60-yillarning boshlarida iqtisodiy-siyosiy inqiroz. Eron va AQSh. 1978-1979 yillardagi inqilob. Oyatulloh Xomeyni boshchiligidagi harakatning Eron tarixidagi roli. Eron Islom Respublikasining e'lon qilinishi. Eron va AQSh o'rtasidagi munosabatlarning yomonlashishi. 80-90-yillarda Eron hukumati tomonidan olib borilgan ichki va tashqi siyosat. Eron yadro dasturi va rejimini kuchaytirish sanksiya. XXI asr boshlarida Eronning tashqi siyosati.

22 mavzu Xalqaro munosabatlar 1991 yil – XXI-asr boshi

Jahon sotsialistik tizimining qulashi, CEV va OVD. Dunyodagi yangi geosiyosiy vaziyat. Shimoliy Atlantika paktining kengayishi. Rossiya va

NATO. "Ta'sis akti" 1997. Xalqaro terrorizmining AQShga qarshi hujumi 2001. Xalqaro siyosatdagi yangi ustuvorliklar. SSSRning yadroviy merosi muammosi. MDHda xavfsizlikni ta'minlash. Arman-Ozarbayjon urushi. Tog'li Qorabog' muammosi va uning yechimi. Afg'onistondagi qarama-qarshilikning xalqaro jihatlar. Tojik mojarosi. Dnestryanida urush. Gruziyadagi etno-hududiy mojaralar Boltiqbo'yi davlatlarining tubjoy bo'lmagan aholisining huquqlari muammosi. Maastrixt shartnomasini tuzish va Evropa Ittifoqini yaratish. Sharqiy Osiyo, Shimoliy va Lotin Amerikasidagi integratsiya jarayonlari. Amerikaning "demokratiyani kengaytirish" tushunchasi. BMT tizimining inqirozi. Somaliga gumanitar aralashuv. Kambodjadagi vaziyatni normallashtirish. Yaqin Sharqdagi vaziyat va Isroil va Iordaniya va FLO o'rtasidagi yarashuvga urinishlar. Koreya yarim oroli va 1994 yildagi "yadroviy signal". Vishsgard guruhi va Markaziy Yevropa tashabbusi. Yevropa Ittifoqining uchinchi kengayishi. Bosniyadagi mojaro va NATOning Bolqonga birinchi aralashuvi. Afrikada yadrodan xoli hudud yaratish to'g'risidagi bitim imzolandi. Tayvan "raketa inqirozi" va Xitoyning Rossiya bilan yaqinlashishga burilishi. MDHda munosabatlarning rivojlanishi. NATOni kengaytirishga tayyorgarlik. Globallashuv va jahon siyosiy munosabatlar tizimi. NATO kengayishining birinchi bosqichi. Eron tashqi siyosatining ustuvor yo'nalishlarini o'zgartirish. Rossiya-Ukraina munosabatlarini normallashtirish. Tojikistonda milliy yarashuv. Hindiston va Pokistonning yadro sinovlari va yadroviy qurolni tarqatmaslik rejimi inqirozi. Yaqin Sharq va Markaziy Osiyoda diniy ekstremizm va terrorizm. Serbiyaning Kosovo mintaqasidagi mojaro va NATOning Bolqonga ikkinchi aralashuvi. Gumanitar operatsiyalar xalqaro munosabatlarni tartibga solish shakli sifatida. MDH hududida yangi guruhlar. Evropada oddiy qurolli kuchlar to'g'risidagi shartnomani o'zgartirish. Janubi-Sharqiy Evropaning kichik va o'rta davlatlarining hamkorligi. Panamerikalik integratsiya tendentsiyalari. Shanxay hamkorlik tashkiloti. Sharqiy Timordagi mojaro. Koreya yarim orolidagi mojaro. Iroq va Turkiyada kurd muammosining keskinlashuvi. Rossiya xalqaro munosabatlarida Chechen Respublikasi atrofidagi vaziyatning gumanitar jihatlar. Falastin davlatchiligi asoslarini yaratishga urinish. Makedoniyadagi mojaro. Afinada Evropa Ittifoqining "Kengayish sammiti" 2004. Evropa Ittifoqi Konstitutsiyasi. 2007 yil Lissabon shartnomasi. BMT va uning institutlarini isloh qilishning dolzarb muammosi. Evropa Ittifoqining ichki siyosati. Amerika qo'shinlarining Afg'onistondan olib chiqilishi va AQSh gegemonligi inqirozining boshlanishi. G'arbga qarshi blokning shakllanishi boshlandi. EAEI. ShHT. BRIKS. Ukraina inqirozining boshlanishi va sanksiyalar rejimi xalqaro siyosatda bosim usuli sifatida. Minsk kelishuvlari va mojaroni vaqtincha "muzlatish". 2022 yil boshida Ukraina inqirozining harbiy bosqichga o'tishi.

III. Seminar mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg'ulotlarida talabalar Tarix fanida innovasiyalar: texnologiyalar, modellar va metodlar fanidan ma'ruza darslarida olgan nazariy

bilimlarini mustahkamlash bilan birga, seminarlar mavzulari bo'yicha tayyorgarlik ko'rish jarayonida qo'shimcha adabiyotlar va tarixiy manbalar bilan tanishish orqali qo'shimcha bilim va xulosalar chiqarish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat. Natijada, ularning bilim doiralari ilmiy jihatdan asoslangan holda kengayadi.

Seminar mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Birinchi va ikkinchi jahon urushlari o'rtasida Yevropa mamlakatlari va AQSh. Janglar va inqirozlar
2. 1918-1945 yillarda Buyuk Britaniya
3. 1918-1945 yillarda Fransiya
4. 1918-1945 yillarda Germaniya
5. 1918-1945 yillarda AQSh
6. 1918-1945 yillarda Italiya
7. 1918-1945 yillarda SSSR
8. Ikkinchi jahon urushi davrida Yevropa va Amerika mamlakatlari
9. Janubi-Sharqiy Osiyo mamlakatlari, Xitoy va Yaponiya 1918-1945 yillarda
10. Janubi-Sharqiy Osiyo mamlakatlari, Xitoy va Yaponiya 1918-1945 yillarda
11. Ikkinchi jahon urushidan keyingi yillarda Yevropa va Amerika davlatlari
12. Ikkinchi jahon urushidan keyin Germaniya
13. Ikkinchi jahon urushidan keyingi yillarda AQSh
14. Ikkinchi Jahon urushidan keyingi yillarda Fransiya
15. Ikkinchi Jahon urushidan keyingi yillarda Buyuk Britaniya
16. Ikkinchi jahon urushidan keyingi yillarda SSSR
17. XX asr XXI asr boshlarida Xitoy
18. XX asrning ikkinchi yarmida Arab davlatlari
19. Ikkinchi jahon urushidan keyin Yaponiya
20. Ikkinchi jahon urushidan keyingi Hindiston
21. Ikkinchi jahon urushidan keyin Afg'oniston
22. Ikkinchi jahon urushidan keyin Eron
23. Xalqaro munosabatlar 1991 yil – XXI-asr boshi

Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'limni baholash – bu talabalarning jamoaviy tartibda va yakka tartibda berilgan amaliy loyihalarni bajarishlari orqali amalga oshiriladi. Bunda har bir talabaga bitta jamoaviy loyiha va ikkita yakka tartibda bajariladigan loyiha beriladi. Talaba berilgan loyihaning maqsad va vazifalarini, mohiyatini tushungan holda qo'yilgan masalani o'rganib, izlanishlar olib boradi. Olingan natijalarni tahlil qilib, hulosalari bilan taqdimotlar tayyorlab himoya qiladi. Ishchi fan dasturida loyihalarining soni, mavzusi, mazmuni bajarish usullari va topshirish muddatlari to'liq ochib beriladi.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Xalqaro munosabatlarning Versal-Vashington tizimi. Dominion va mandat sistemalari
2. Birinchi Jahon urushining nihoyasi va insoniyat tarixida eng yangi davrning boshlanishi
3. Yaponiya 1918-1945 yillarda
4. 1920-yillarda Germaniya-dagi iktisodiy islohatlar va uning natijalari
5. Xitoy va Janubiy –Sharqiy mamlakatlar 1918-1939 yillarda
6. Yevropa va Amerika mamlakatlari birinchi va ikkinchi jahon urushi yillarida
7. Osiyo va Afrika mamlakatlari XX asr ikkinchi yarmida yangi davlatlarning paydo bo'lishi
8. Hindiston XX asr ikkinchi yarmida
9. Afg'oniston XX asr ikkinchi yarmida
10. Eron XX asr ikkinchi yarmida.
11. Jahon urishi nihoyasi va insoniyat tarixida eng yangi davrning boshlanishi. Versal –Vashington tizimi
12. II - Jahon urishi arafasida Angliya taraqqiyoti
13. 1920-yillarda Germaniyadagi iqtisodiy islohatlar va uning natijalari
14. Birinchi va ikkinchi Jahon urishi oraligida Fransiya
15. Italiyada fashizm ning paydo bulishi va B.Musolining xokimiyat tepasiga kelishi
16. Germaniyada totalitar tizimga asoslangan tuzim.
17. F.D. Ruzvelt va uning “yangi yo'l siyosati”
18. Franiya ikkinchi jahon urushidan keyingi yillarda
19. AQSh ikkinchi jahon urushidan so'ng. G.Trumen va Dj.Kennedi, R.Reygan davrlarida islohatlar
20. Angliya ikkinchi jahon urushidan keyingi yillarda
21. Ikkinchi Jahon urushidan so'ng Sharqiy Yevropa
22. davlatlarda kommunistik xukumatlarining o'rnatilishi
23. SSSR. Ichki va tashqi siyosat. Turg'inlik va kayta qurish yillari
24. Xitoy XX asr ikkinchi yarmida
25. Arab mamlakatlari XX asr ikkinchi yarmida.
26. Arab-Isroil muammosi
27. Xalqaro munosabatlarda Afg'oniston muammosi
28. Birinchi Jahon urushining nihoyasi va insoniyat tarixida eng yangi davrning boshlanishi
29. Yaponiya 1918-1945 yillarda
30. 1920-yillarda Germaniya-dagi iktisodiy islohatlar va uning natijalari
31. Xitoy va Janubiy –Sharqiy mamlakatlar 1918-1939 yillarda
32. Yevropa va Amerika mamlakatlari birinchi va ikkinchi jahon urushi yillarida
33. Osiyo va Afrika mamlakatlari XX asr ikkinchi yarmida yangi davlatlarning paydo bo'lishi
34. Hindiston XX asr ikkinchi yarmida
35. Afg'oniston XX asr ikkinchi yarmida

	36. XX asr XXI asr boshlarida Xitoy 37. Ikkinchi jahon urushidan keyin Yaponiya 38. Ikkinchi jahon urushidan keyin Hindiston 39. Ikkinchi jahon urushi davrida Yevropa va Amerika mamlakatlari 40. Ikkinchi jahon urushidan keyin Afg'oniston
3.	VII. Ta'lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: - Kelajakdagi kasbiy faoliyatda tarix predmeti, tarixiy bilimlarning o'ziga xosligi va tamoyillari, metodologiyasi va tarixiy manbalari, tarixiy dalillar va ularni talqin qilish, tarixiy tadqiqotlarda umumiy ilmiy usullar, maxsus tarixiy usullar, fanlararo yondashuv, tarixdagi matematik usullar, tarixiy informatika fanlarga oid bilim, tasavvurga ega bo'lishi; (bilim) - o'zining kasbiy faoliyatida mustaqil qarorlar qabul qilishni; bakalavriatning mos yo'nalishi bo'yicha raqobatbardosh umumkasbiy tayyorgarlikka ega bo'lishni;foydalana olishi; (ko'nikma). - Jahon tarixining turli bosqichlarida ro'y bergan muhim voqealar va jarayonlarni o'rganish; tarixiy taraqqiyotga ta'sir ko'rsatgan omillarni tahlil etish;malakalarga ega bo'lishi kerak.
4.	VIII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va hisoya qilish uchun loyihalar
5.	IX. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar va tushunchalar haqida mustaqil mushohada yuritish, joriy va oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha variantlar asosida yozma topshiriqlarni bajarishi zarur.
6.	X. Asosiy adabiyotlar: 1. М. Лафасов, И. Джураев "Всемирная История " " Turon Iqbol " T-2005 2. Г. А. Хидоятов " Всемирная История " "Шарк" T-2004 3. Шухрат Эргашев " Жахон Тарихи" (Энг янги лавр 1918- 1945 йиллар. III қисм) "O'zbekiston " T-2018 4. Шухрат Эргашев " Жахон Тарихи" (Энг янги лавр 1945- 2017 йиллар. IV қисм) "O'zbekiston " T-2018 XI. Qo'shimcha adabiyotlar 1. Mirziyoyev. Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yilga mo'ljallangan iqtisodiy dasturning eng muhim ustuvor yo'nalishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasining kengaytirilgan majlisidagi ma'ruza. T.: "O'zbekiston". 2017.

2. Mirziyoyev.Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. T.: "O'zbekiston". 2017.

3. Mirziyoyev.Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga qo'ramiz. T.: "O'zbekiston". 2017.

4. Mirziyoyev.Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo'shma majlisidagi nutq. T.: "O'zbekiston". 2016.

5. Айзенштат М.П. Британия нового времени: политическая история . - М., 2007.

6. Айзенштат М.П. Западноевропейский парламентаризм XVIII-XIX вв.: этапы становления и развития - Саратов, 2001.

7. Арзаканян М.Ц. История Франции.- М., 2005.

8. Барг М. (отв. ред.) История Европы. Том IV. Европа нового времени (XVII-XVIII века).- М., 1994.

9. Барг М.А. Кромвель и его время. М.,1960.

10. Бачко Б. Как выйти из Террора? Термидор и революция.- М., 2006.

11. Бисмарк О. Мысли и воспоминания. В 3-х томах. М., 1940-1941.

12. Бовыкин Д.Ю., Уваров П.Ю., Чудинов А.В. История Нового времени: 1600-1799 годы.- М., 2007.

13. Бонвеч Б., Галактионов Ю.В. История Германии. Том 2. От создания Германской империи до начала XXI века .- М., 2008

14. Бондарчук В.С., Кирсанова Н.В., Медяков А.С. и др. История стран Европы и Америки в Новое время. В 2 частях. Часть 1. - М., 2011.

15. Бондарчук В.С., Кирсанова Н.В., Медяков А.С. и др. История стран Европы и Америки в Новое время. В 2 частях. Часть 2. 1700-1815 годы. - М., 2011.

16. Борисенко В.В. Народы Центральной и Юго-Восточной Европы. В 2 частях. Часть 2. Славяне и их соседи в раннее новое время.- Могилев, 2009.

17. Борисов Ю.В. Дипломатия Людовика XIV. – М., 1991.

18. Бугашев С.И. Уильям Питт Старший: политическая биография. – СПб., 1998.

19. Вард Г. История США.- М., 2009.

20. Васильев Л.С. Всеобщая история. Том 4. Новое время (XIX век) . - М.: Высшая школа, 2010.

21. Вин Ю.Я. (ред.) Европейские революции 1848 года. Принцип национальности в политике и идеологии .- М., 2001.

22. Виппер Р.Ю. История нового времени. - М.: 1999.

23. Возгрин В.Е., Гончарова Т.Н., Пленков О.Ю., Соколов О.В. Из истории конституционного строительства в Западной Европе в Новое и

- новейшее время . — Санкт-Петербург: Издательство РХГА, 2014.
24. Война за независимость и образование США. Под ред. Севастьянова Г.Д. М.: Высшая школа, 1976.
 25. Воцелка Карл. История Австрии.- М., 2007.
 26. Галкин И.С. Создание Германской империи. М.: Высшая школа, 1986.
 27. Германская история в новое и новейшее время. Под ред. С.Д.Сказкина в 12 томах. Т.1-2. М.: Наука, 1970.
 28. Герье В.И. Идея народовластия и Французская революция 1789 года.Изд. 2-е.- М.,2011.
 29. Григорьева И.В. (ред.) Новая история стран Европы и Америки. Начало 1870-х годов - 1918 г.- М., 2001.
 30. Дементьев И.П. Некоторые проблемы историографии нового и новейшего времени. Новая и новейшая история, 1990, №4.
 31. Драгомиров М. Австро-прусская война. 1866 год .-М.: Вече, 2011.
 32. Дэвис Н. История Европы. Пер. с англ. Т. Кареев Н.И. Западноевропейская абсолютная монархия XVI, XVII и XVIII веков: общая характеристика бюрократического государства и сословного общества старого порядка.- М., 2009.
 33. Иванов Р.Ф. Авраам Линкольн и гражданская война в США. М.: Высшая школа, 1964.
 34. Иванян Э.А. История США.- М., 2001
 35. Иглз Р. История Англии. Пер. с англ. Г. В. Горевцова. – М. , 2008.
 36. История дипломатии в 5-ти томах. М.: Наука, 1959-1960.
 37. История Европы с древнейших времен до наших дней: В 8 т. Т. 4. Европа Нового времени (XVII-XVIII века). М., 1994.
 38. История Ирландии. Отв.ред Л.И.Гольман. М.: Наука, 1980.
 39. История Италии. В 3-х томах. М.: Наука, 1970-1971.
 40. История США. В 4-х томах. М.: Наука, 1980-1987.
 41. История Франции. Под рук. А.З.Манфреда в 3-х томах. М.: Наука, 1972-1973.
 42. Карпантье Ж., Лебрен Ф. (ред.) История Франции. – СПб.: Евразия, 2008.
 43. Кертман Л.Г. География, история и культура Англии. М.: Высшая школа, 1979.
 44. Кертман Л.Е. Джозеф Чемберлен и сыновья. М.: Мысль, 1990.
 45. Кондратьев С.В. Английская революция XVII века . - М., 2010.
 46. Кром М.М., Пименова Л.А. (ред.) Феномен реформ на западе и востоке Европы в начале Нового времени (XVI-XVIII вв.) . - СПб.: Издательство Европейского университета в Санкт-Петербурге, 2013.
 47. Ливи Баччи М. Демографическая история Европы. Пер. с итал. А. Миролюбовой. – СПб., 2010.
 48. Людвиг Э. Бисмарк. Биография: Пер. с нем. – М., 1999.
 49. Манфред А.З. Наполеон Бонапарт. М.: Мысль, 1974.
 50. Манфред А.З. Образование русско-французского союза. М.:

Высшая школа, 1975.

51. Михайлов М.И. Проблемы германской революции 1848 г. М.: Наука, 1985.

52. Морган К.О. История Великобритании. -М., 2008

53. Новая история стран Европы и Америки. Первый период. / Под ред. А.В.Адо. – М., 1986.

54. Новая история. Второй период. / Под ред. Е.Е.Юровской и И.М.Кривогуза. – М., 1984.

55. Освободительное движение народов Австрийской империи. Возникновение и развитие. М.: Наука, 1980.

56. Патрушев А.И. Германская история.- М., 2003.

57. Ревуненков В.Г. Очерки по истории Великой Французской революции. Падение монархии. Л., ЛГУ, 1982.

58. Ревуненков В.Г. Очерки по истории Великой Французской революции. Якобинская диктатура и ее крушение. Л., ЛГУ, 1983.

59. Родригес А. Новая История стран Европы и Америки. XVI-XIX века. В 3 частях. Часть 2. -М., 2010.

60. Рубинштейн Е. Крушение австро-венгерской монархии. М.: Наука, 1963.

61. Сенченко И.А. Государство и право, история и культура Великобритании и США.- М., 2005

62. Сказкин С.Д. Конец Австро-русско-германского союза. М.: Наука, 1974.

63. Собуль А. Первая республика. 1792-1804. М.: Наука, 1974.

64. Согрин В.В. Политическая история США. XVII-XX вв. -М., 2004.

65. Созаев Э., Махов С. Борьба за господство на море. Аугсбургская лига.- СПб., 2008.

66. Созаев Э., Махов С. Схватка двух львов. Англо-голландские войны XVII века.- М., 2011.

67. Соколов Н.Н. История Франции на рубеже XVIII-XIX вв.- Томск, 2007.

68. Соколов О.В. Аустерлиц. Наполеон, Россия и Европа, 1799-1805 гг. Том 2.- М., 2006.

69. Уткин А.И. Дипломатия Вудро Вильсона. М.: Наука, 1989.

70. Шатохина-Мордвинцева Г.А. История Нидерландов.- М., 2007.

71. Шимов Я. Австро-Венгерская империя.- М., 2003.

72. Эргашев Ш. Жаҳон тарихи (1-қисм. XVI-XVIII асрлар). –Т., 2013

73. Эргашев Ш. Жаҳон тарихи (Янги тарих. 1800-1918). –Т., 2015

74. Яковлев Н.Н. Европа накануне Семилетней войны. – М., 1997.

75. Янги тарих / Б.Ф.Поршнева тахрири остида – Т., 1967, т. I.

76. Янги тарих / И.С.Галкин тахрири остида. – Т.. 1964, т. III.

77. Allison R. The American Revolution: A Concise History. Oxford University Press, 2011.

78. Appleby J., McPherson J.M. et al. The American Republic Since 1877. Glencoe/McGraw-Hill, 2006.

79. Armitage D. *The Ideological Origins of the British Empire (Ideas in Context)*. Cambridge: Cambridge University Press, 2000.
80. Beem Charles. *The Foreign Relations of Elizabeth I* . Palgrave Macmillan, 2011.
81. Bentley M. *Lord Salisburys World: Conservative Environments in Late-Victorian Britain British Lives* . London: Cambridge University Press, 2001.
82. Berkin C. *Making America: A History of the United States* . 2 edition, Wadsworth Publishing, 2000.
83. Black J. *A Military History of Britain From 1775 to the Present* . London: Greenwood Publishing Group, 2006.
84. Black J. *From Louis XIV to Napoleon The Fate of a Great Power* . London: UCL Press, 2001.
85. Black J. *Trade, Empire and British Foreign Policy, 1689-1815. Politics of a Commercial State*. London: Routledge, 2007.
86. Black Jeremy. *A Brief History of Britain 1851-2010. Volume 4* . Robinson, 2011.
87. Blanning T.C.W. *The Oxford History of Modern Europe* . USA: Oxford University Press, 2000.
88. Broadberry S., O'Rourke K.H. *The Cambridge Economic History of Modern Europe: Volume 1-2, 1700-to present*. Cambridge University Press, 2010.
89. Brown R. *Society and Economy in Modern Britain 1700-1850* . Routledge, 1991
90. Burg David F. *The American Revolution*. N.-Y.: Facts On File, 2007.
91. Campbell P. *Power and Politics in Old Regime France, 1720-1745*. Routledge, 1996.
92. Cannon John, Hargreaves Ann. *The Kings and Queens of Britain* . Oxford University Press, 2009.
93. Coy J.P. *A Brief History of Germany* . Facts On File, 2010.
94. Darwin J. *The Empire Project. The Rise and Fall of the British World-System, 1830-1970*. Cambridge: Cambridge University Press, 2009.
95. Davies Norman. *The Isles - A History. Great Britain* . London: Papermac, 2000.
96. Dill M. *Germany: A Modern History*. Ann Arbor: University of Michigan Press, 1961.
97. Doyle W. *The French Revolution: A Very Short Introduction*. Oxford University Press, 2001.
98. Evans R.J. W. *Austria, Hungary, and the Habsburgs. Central Europe c. 1683-1867*. Oxford – New York: Oxford University Press, 2006.
99. Goodlad G. *British Foreign and Imperial Policy, 1865-1919. Questions and Analysis in History* . London: Routledge, 1999.
100. Hamerow T.S. *Restoration, Revolution, Reaction. Economics and Politics in Germany, 1815-1871*. Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1966.

	101.Hartwell R.M. The Industrial Revolution and Economic Growth . Routledge, 2017. 102.Henretta J.A., Brody D., Dumenil L. America's History . Bedford/St. Martin's, 2007. 103.Hillstrom K., Hillstrom L.C., Baker L.W. (ed.) - American Civil War. Almanac.2000. 104.Horn J. The Path Not Taken: French Industrialization in the Age of Revolution, 1750-1830 . MIT Press, 2006. 105.Judson P.M. The Habsburg Empire: A New History . Belknap Press, 2016. 106.Macaulay Thomas Babington. History of England, vol.1-3 . Philadelphia: Porter & coates, 2006. 107.Mackesy P. The War for America, 1775-1783 . University of Nebraska Press, 1993. 108.May A.J. The Hapsburg Monarchy 1867-1914 . New York: W.W. Norton and Company, 1951. 109.McNeese T. The Civil War Era 1851-1865 (Discovering U.S. History) . Chelsea House Publications, 2010. 110.Merriman J.M., Winter J. (eds.) Europe - 1789 to 1914: Encyclopedia of the Age of Industry and Empire (5 volume set). Thomson Gale, 2006. 111.Norton M.B., Sheriff C., Blight D.W. et al. A People and a Nation: A History of the United States . Wadsworth, Cengage Learning, 2012. 112.Palmer R.R. The Age of the Democratic Revolution. A Political History of Europe and America, 1760-1800. — Princeton University Press, 2014. 113.State P.F. A Brief History of France . Facts On File, 2010. 114.Taylor Alan. Colonial America: A Very Short Introduction . Oxford University Press, 2013. 115.Wawro G. The Franco-Prussian War: The German Conquest of France in 1870-1871 . London:Cambridge University Press, 2003. 116.Zametica John. Folly and Malice: The Habsburg Empire, the Balkans and the Start of World War One. Shephard-Walwyn, 2019. Axborot manbalari www.pedagog.uz (Respublika pedagogika talim muassasalari portali) www.cspi.uz (Chirchiq davlat pedagogika universiteti web-sayti) www.edu.uz (O'zbekiston Respublikasi ta'lim portali) www.unilibrary.uz (Yagona elektron kutubxona axborot tizimi) www.natlib.uz (A.Navoiy nomidagi O'z.MK) www.ziyonet.uz - Ziyonet axborot-ta'lim resurslari portali
7.	Chirchiq davlat pedagogika universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2024 yil “29” <i>avgust</i> dagi qarori bilan tasdiqlangan
8.	Fan/modul uchun ma'sul: O.A. Maxmudov – ChDPU, “Tarix” kafedrasi dotsenti, tarix fanlari nomzodi.

9.	Taqrizchilar: S.I. Gabrielyan – O‘zMU, “Jahon tarixi” kafedrası dosenti, t.f.d. (DSc), A.N. Gorin CHDPU, “O‘zbekiston tarixi” kafedrası dosenti v.b., tarix fanlari nomzodi
----	--